

Nøkur orð til minnis um Clemint Dalsgaard

Hann varð borin í heim í Skálavík 25. júní 1897 og andaðist í Tórshavn, 30. mars 1983.

Foreldrin vóru Sunniva Dalsgaard ættad úr Skopun og Valdemar Dalsgaard sonur úr Dalsgarði í Skálavík. Handilsmaður.

Fimtan ára gamal fór Klamut í timburmanslæru hjá Mortani í Heiðunum á Tvøroyri. Seinri kom Klamut til Havnar og útbúið seg meir sum húsmasíður. Hann varð ungur næmingur á Føroya Fólka-háskúla. Á hesum sekidi búnaðist hann í føroyskum máli og mentan.

Seytjanáragamal fór Klamut á Vallekilde háskúla í Danmark. Tá hann var lúður har, fór han á Askov háskúla. Men ikki sum næmingur, arbeiddi á skúlanum. Kom eisini at arbeiða við ta fyrstu vindmylluna, sum La Cour bygdi og hevur upp gjøgnum árinu útvegað elmegi til Askov Háskúla og bygdirnar haruttan um.

Men Klamut varð ikki búgvandi í Danmark. Hann kom heim aftur til Føroyar og búsetti seg í Tórshavn. Og tað var ikki leingi áðrenn Klamut varð sjálvstøðugur húsmasíður, og líkatil elli tók at boyggja.

Tá mitt undir fyrra heimsbardaga, gjörði

Klamut eitt minniligt bragd. Hann bygdi eina vindmyllnu í Skálavík, sum mól bæði tað keypta kornið og tað heimavelta kornið. So mikið hevði hann fingið burtur úr, at fáast við mylnuna hjá La Cour. Og hetta fekk hann í lag mitt undir heimsbardaganum, tó einki fekk til keyps av jarni og øðrum tilfari, alt sum brúkast skuldi mátti sankast saman við gomlum brúktum tilfari. Men eitt er at nevna, at hann hevði bróðurin Jóannes undir lúðini á sær, og hann var jarnsmíður og tað hjálpti so væl. Myllan kom í lag, gjörði sín lít, líka til tann ringa tíðin var av.

Klamut var leingi í stjórnini fyri Havnar Handverksmeistarafelag, fekk á gamals aldrinum heiðursrit frá stjórnini.

Klamut var í yngri árum, meðan hann búið í Tórshavn, ógviliga áhugaður fyri sjónleiki. Haldi hann spældi ikki sjálvur, men hann hjálpti og stíðaði upp undir at fáa sjónleik spældan, og var altíð til hjálpar, tá tað var nakar hann kundi hjálpa við.

Klamut var trúgvur at ganga í kirkju og tað mundi vera fáir sunnudagar, so leingi hann orkaði, at hann var ikki í kirkju.

Heðin Brú

Tórshavnar býráð keypt sleipibil:

Skal ikki reka vanliga hjálpartænastu

Tórshavnar býráð hevur keypt bilin hjá Falk-drátti frá búgvinum eftir Hanse-mann Dølum, sum doyði fyri eini tíð síðani. Keyps-prisurin er 191.000 kr.

Keypið er tó treytað av, at býráðið góðkennir tað. Ein meiriluti í figgjarnvndini tók undir við keypinum á fundi hóskvöldið. Aðlanin er, at bilurin skal vera undir brandstøðini.

Í samband við ætlanina hjá býráðnum at keypa bilin hjá Falk-drátti er sett spurnartekin við, um ætlanin er, at brandstøðin skal fara at reka vanliga hjálpartænastu eisini.

Tí bjóðaði Gisli Rasmussen, sum rekur hjálpartænastu undir heitinum Snarhjálpar, øllum býráðslimum heim til sín mikukvöldið at siggja bjargingarútgærd sína, og annars fáa eitt prát um spurningin, nú kommunan hevur ítøkiligar ætlanir á økinum.

Men bert tveir býráðslimir møttu, Leivur Johannesen og Ingi Mohr.

Gisli Rasmussen greiðir frá, at hann hevur fingið upplýst, at brandmennirnir eisini skulu taka sær av hjálparveitingum.

— Men hvat hendir, um tveir brandmenn eru við bilinum á Oygni ella kanska inni í Eystur-oygni, og eldur kemur í í Havn, spyr Gisli Rasmussen, sum fólir, at virki sitt er hött.

— Spurningurin kann vendast við. Hvat gera vit, um okkurt hendir í Havn, og Gisli Rasmussen er staddur í arbeidss-

indum í Vestmanna, visir Poul Michelsen, býráðsformaður, á.

Hann slær fast, at kommunan ella brandstøðin ætlar ikki at fara at kappast við eitt privat virki, og ætlanin er ikki, at brandstøðin skal fara at reka vanliga hjálpartænastu, taka bilar upp, sleipa og tilíkt.

Lið í einum katastrofupláni

Poul Michelsen greiðir frá, at keypið av bilinum er ein liður í eini katastrofu-ætlan, sum er við at vera gjörd. Í hesi katastrofu-ætlan hevur Havnina eina lyklastøðu. Henda katastrofu-ætlan er viltfevandi og fevnir eisini um at útbygva brandmenn til fróskmannaarbeiði.

Eisini upplýsir hann, at ætlanin hevur í fleiri ár verið at útvega brandstøðini ein kranabil, og at hetta er ein liður í ætlanini at hava vakt á brandstøðini alt samdøgrið.

Býráðsformaðurin heldur, at tvey ting verða blandað saman: trygd og forræting. Havnin hevur sum býr skuldu at hava eina trygdarskipan og í hesi er nevndi bilur ein liður. Eina slíka uppgávu kann Snarhjálpar ikki lúka, heldur býráðsformaðurin. — Æltnain er ikki at fara at gera eina «falkstøð» ella fara at eka kundar.

Poul Michelsen viðgongur, at tað kann vera torført at skilja ímillum, hvat er ein privat tænasta og hvat er ein almenn

Gisli Rasmussen, sum rekur hjálpar- og bjargingartænastu undir heitinum Snarhjálpar, tosar við býráðslimarnar Leiv Johannesen og Inga Mohr. Hann og kona hansara fola, at virki teirra er hött, um brandstøðin fer at reka hjálpartænastu eisini

skylda á hesum øki. Tað er ikki lætt at seta eina greiða linju ímillum, sigur hann.

Lagaliga figging

Um býráðið keypir bilin hjá Falk-drátti, so fær býráðið eina lagaliga figging og partvist stundning eisini.

Býráðsformaðurin roknar við, at nýggjur bilur av hesum slag kostar einar

800.000 kr. í dag.

Gisli Rasmussen hevur umframt ein sleipibil útgerð fyri einar 150.000 kr. Henda fevnir m.a. um skeri-, lyftiutgerð, soleiðis at hann kann koma neyðstøddum fólki í ella undir bilum o.t.l. til hjálpar.

Tað eydnaðist ikki at fáa fatur á Gisla Rasmussen, eftir at Sosialurinn tosaði við býráðsformannin.

jo-mo

Varð uppsagdur tá hann ynskti sáttmála

Arbeitt sum vaktarmaður eisini á nátt fyri knappar 57 kr. um tíman

Hósdagin varð ein vaktarmaður í SMS uppsagdur. Grundgevingin fyri uppsagnina er hon, at hann hevði ikki samstarbils-vilja.

Men tað, ið liggur aftan fyri, er, at hann ynskti at fáa ein starvssáttmála við solumiðstaðarfelagið, tí arbeiðstíðin var long í

mun til lønina.

Vaktarmenninir, sum eru 3, hava tosað við stjóran í solumiðstaðarfelagnum um at fáa lønina upp, men hetta ynskið er blankt avvist. Teir hava fingið at vita, at vóru teir ikki nøgdir, kundu teir fara.

Arbeiðstíðin hevur bæði verið seinrapart, á kveldi

og um náttina. Tann uppsagdi hevði tvær vaktir. Tann eina gekk frá kl. 13 til 24 og hin frá kl. 21 til 08 á morgni. Við øðrum orðum var arbeiðstíðin 11 tímar uttan matpauku.

Lønin fyri hesa arbeiðstíðina uttan fyri vanliga arbeiðstíð var 11.910 kr. um mánaðin fyri 209

tímar. Ella knappar 57 kr. um tíman.

Tann uppsagdi vaktarmaðurin upplýsir, at vaktarmenninir sínámillum hava tosað um at fáa arbeiðstíðina broytta til átta tímar fyri somu løn, men teir hava ikki gjørt meira

Framhald á síðu 4